

Ouders fanatieker dan snelschakers

DDL 30-08-1999

Door Eric Seuren

SCHAKEN • Het leek afgelopen zaterdag een normale schooldag op het Blariacumcollege in Blerick. Overal liepen en zaten jongens en meisjes. Ze waren echter niet gekomen om lessen te volgen, maar meldden zich in het Noord-Limburgse dorp voor het Nederlands kampioenschap snelschaken.

In de klaslokalen op de eerste verdieping speelt de oudere jeugd. Een jongen van veertien jaar zit op zijn stoel. Kan geen moment stilzitten. Zijn tegenstander is de rust zelve. De veertienjarige blundert, hij wordt schaakmat gezet en kan zijn tranen niet bedwingen. Wrijvend door zijn ogen, probeert hij toch een lach op zijn gezicht te toveren. Zijn tegenstander ontwijkt zijn gezicht om maar niet aangestoken te worden door zijn lach.

Op deze leeftijd begint winnen in de schaaksport echt iets te betekenen. Al wordt het niet over de daken geschreeuwd. Je schudt een hand, loopt naar buiten en fluistert tegen je ouders dat je gewonnen hebt. Op de begane grond trekken de kleinsten zich echter niets aan van winst of verlies. Ze zijn na vijf minuten de uitslag al weer vergeten en spelen tikkertje of ravotten met hun collega-schaakertjes.

Ook worden onderlinge competities georganiseerd. Want wie kan nu echt het snelst schaken? Dat levert veel toeschouwertjes op. In een lokaal op de benedenverdieping is de jonge Sjors bezig. In vijf seconden heeft hij vijftien pionen verplaatst. Zijn tegenstander moet zijn zet nog doen of Sjors weet al wat hij gaat doen. „Oefening baart kunst”, zegt hij tegen zijn verbaasde vriendjes en loopt met een fier hoofd het lokaal uit.

Terwijl de kleinsten niet stil kunnen zitten, heerst er twee lokalen hoger een doodse stilte. Geen tikkertje of luid gepraat. Nee, hier huizen de senioren van het snelschaaktoernooi. De jongeren tussen de zestien en twintig jaar. Het tempo ligt een stuk lager en er wordt weloverwogen nagedacht over de volgende zet, die misschien wel een winstpartij kan opleveren. Tussen de wedstrijden door wordt buiten het gebouw een sigaretje gerookt of een boterham gegeten. Maar het gebeurt in alle rust om maar geconcentreerd te kunnen blijven.

De verschillen lijken groot, maar tijdens de tien minuten die nodig zijn voor een snelschaakwedstrijd zijn er ook veel overeenkomsten. Leeftijd maakt helemaal geen verschil. Trillende benen, handen in het haar, serieuze kijken, lachen als er iets misgaat, hand onder de kin tijdens het nadenken. De allerkleinsten lijken soms al volwassen.

Ook de ouders van de kinderen hebben dezelfde trekjes. Nieuwsgierig volgen ze de vorderingen van hun kinderen. Door de snelheid van het spel wordt gauw een fout gemaakt. Dat zien de ouders niet graag. De 12-jarige Peter schaakt ook onder toezicht van zijn vader en moeder. Hij verliest zijn wedstrijd. „Hij zet zichzelf gewoon mat”, zegt zijn vader geïrriteerd. Moeder stapt naar Peter

Schaakgrootmeesters 'in de dop' in volle concentratie foto Lé Giesen

toe en vraagt om uitleg. Soms is zowel de jeugd alsook de ouders blij dat ze zich even van het schaken kunnen afzon-

deren. Een kopje koffie drinken in de aula. Of eventjes buiten een rondje lopen. Maar er is ook soms tijd voor andere

denksporten. Zoals een potje mastermind in de aula. Een van de ouders heeft zelfs een puzzelboek meegenomen. Kijk

daar, ze zijn aan het kaarten”, zegt een vader. „Ik houd het toch maar gewoon bij het schaken”